

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Malanciuc Ion,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui

*Capra Vera XXXXX, născută la
XXXXX, originară și domiciliată în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 21.02.2018–06.04.2021;

Instanța de apel: 20.05.2021–13.12.2022;

Instanța de recurs: 07.04.2023–18.07.2023.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 6 aprilie 2021, *Capra Vera XXXXX* a fost recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzută la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

S-a încasat de la inculpata Capra Vera în beneficiul statului cheltuielile judiciare, în sumă de 5 040,0 (cinci mii patruzeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. De către organul de urmărire penală, Capra Vera se învinuiește pentru faptul că în perioada lunii octombrie 2017, având scopul de a înstrăina măciulii de mac, pe care le-a cultivat în grădina gospodăriei sale situate în XXXXX, a transmis lui Vasile Macovei,

o sacoșă cu măciulii de mac uscate, pe care ultimul în continuare le păstra în garajul său, iar o parte din măciuliile de mac le-a transportat și comercializat.

Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6636 din 14 decembrie 2017, masele vegetale uscate, grosier-mărunțite de culoare cafenie, reprezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanțelor stupefiante pai de mac(uscat) constituie în total 788,1 g. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6637 din 14 decembrie 2017, masa vegetală uscată mărunțită de culoare cafenie, reprezintă pai de mac, care conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante pai de mac (uscat) constituie 53,31 g.

Potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și plantelor, care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora și a listei nemijlocit 841,41 g (53,31+788,1) pai de mac(uscat) constituie cantități deosebit de mari.

Acțiunile lui Capra Vera au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, adică *cultivarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot ea, se învinuiește în aceea că, la 01.11.2017, în cadrul percheziției la domiciliul acesteia, situat în XXXXX, a fost depistată și ridicată o sacoșă cu măciulii de mac, pe care aceasta le păstra cu scop de înstrăinare. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R- 6568 din 13 decembrie 2017, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie, reprezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv ai opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) constituie 1 810 g.

Potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și plantelor, care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora și a listei nemijlocit, 810 gr. pai de mac (uscat) constituie cantități deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale lui Capra Vera, de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, adică *cultivarea, prelucrarea, păstrarea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

1.2. Prima instanță, a constatat *în fapt* că, Capra Vera XXXXX pe parcursul anului 2017, având scopul de înstrăinare a măciuliilor de mac, a cultivat și a păstrat în gospodăria sa situată în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, pai de mac în cantitate de 2 651,41 gr. (masă uscată), dintre care cantitatea de 841,41 gr., în luna octombrie 2017, a înstrăinat-o

lui Macovei Vasile, iar cantitatea rămasă de 1 810 gr. a păstrat-o în continuare, cu scop de înstrăinare până la data de 01.11.2017, când a fost depistată și ridicată de către colaboratorii de poliție.

Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6636 din 14 decembrie 2017, Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6637 din 14 decembrie 2017 și Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6568 din 13 decembrie 2017, masa vegetală uscată mărunțită de culoare cafenie, reprezintă pai de mac, care conține alcaloidul narcoactiv al opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și plantelor, care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cantitățile de 841,41 gr. și 1810 gr. pai de mac(uscăt), constituie cantități deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, cu semnele calificative: *cultivarea și păstrarea de droguri sau analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, precum și înstrăinarea acestora, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia au declarat apel:

- **procurorul**, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vera Capra să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal - episodul de cultivare, păstrare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscăt) în cantitate de 788,1 g., care în luna octombrie 2017, le-a înstrăinat lui Vasile Macovei, și pentru comiterea infracțiunii date să-i fie stabilită pedeapsa cu 7 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 4 ani. Vera Capra să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal - episodul de cultivare, păstrare cu scop de înstrăinare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscăt) în cantitate de 1 810 g., care la 01.11.2017 în cadrul percheziției au fost depistate în domiciliul acesteia, și pentru comiterea infracțiunii date să-i fie stabilită pedeapsa cu 7 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, regim închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 4 ani. Prin prisma prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de stabilit lui Vera Capra pedeapsa definitivă cu 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, regim închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

În motivarea cerințelor înaintate, acuzatorul de stat a invocat că instanța de judecată greșit a ajuns la concluzia că acțiunile lui Vera Capra de păstrare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) cu scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, au avut un caracter continuu și ilegal, încadrând juridic acțiunile acesteia doar în baza unei singure infracțiuni prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) din Codul penal. Or, potrivit probatoriului Vera Capra a cultivat în grădina gospodăriei sale plante de mac cu scop de înstrăinare, pe care în luna octombrie la cererea și în prezența lui Vasile Macovei, a cules măciucile de pe plantele de mac, în cantitate de 788,1 g., pai de mac (uscat) și le-a înstrăinat ultimului, astfel fiind consumată o infracțiune prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Ulterior, la 01.11.2017 în cadrul percheziției la domiciliul inculpatei Vera Capra, au fost depistate substanțe stupefiante pai de mac (uscat) în cantitate de 1 810 g., pe care ultima le păstra cu scop de înstrăinare, astfel aceasta săvârșind o altă infracțiune prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Potrivit prevederilor art. 32 Cod penal pluralitatea de infracțiuni constituie, după caz, concurs de infracțiuni sau recidivă, iar alin. (3) art. 33 Cod penal stipulează că concursul real există atunci când persoana, prin două sau mai multe acțiuni (inacțiuni), săvârșește două sau mai multe infracțiuni.

Totodată, prin sentința Judecătoriei Căușeni din 06.04.2021, instanța de judecată ilegal nu i-a aplicat inculpatei Vera Capra, pedeapsa complementară obligatorie - privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora, solicitată de către acuzare;

- *avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera*, care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, acțiunile inculpatei să fie recalificate în baza art. 217 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

În motivarea apelului s-a invocat că învinuirea formulată inculpatei Capra Vera de către acuzare, concluzionată prin poziție de susținere din partea instanței de fond este incorectă, or în cadrul ședinței de judecată nu și-a găsit afirmație versiunea formulată de acuzatorul de stat precum că Capra Vera ar fi cultivat plante care conțin droguri sau etnobotanice, le-ar fi păstrat sau utilizat astfel de plante, săvârșite în proporții deosebit de mari cu scopul de a le înstrăina.

Din contra, în cadrul ședinței de judecată prin prisma cercetării probelor în cadrul ședinței de judecată privind relevanța și concluzia probelor, a declarațiilor inculpatei, martorilor sau demonstrat următoarele circumstanțe și anume, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cert că acțiunile lui Capra Vera incorect au fost încadrate de către acuzatorul de stat în limita prevederilor normei penale prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Această versiune și-a găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată reieșind din declarațiile date de însăși Capra Vera care a confirmat instanței de judecată că la ea în grădina din fața casei creștea mac, semințele acestuia fiind utilizate pentru copturi, iar măciuliile de mac erau folosite pentru tratament la picioare, dureri de dinți, acestea fiind aburite cu apă fierbinte pentru dureri de picioare și dureri de dinți.

Lui Macovei Vasile ea nu i-a realizat găciulii de mac în scop de înstrăinare, acesta fiind prieten cu fostul său soț, a intrat pe la ea prin gospodărie și a cerut de la ea găciulii de mac, dar ea nu cunoaște pentru ce i-au trebuit acestea lui. Ea nu i-a vândut lui Macovei Vasile careva măciulii de mac, și nu a mai vândut anterior asemenea măciulii de mac și nu i-a cerut acestuia careva sume de bani. Acesta a fost prieten cu soțul său, anterior a venit după careva piese de schimb la mașină, mai văzuse anterior la ea în grădină mac crescând probabil.

Capra Vera a menționat, că ea nu a crescut macul cu scopul ca ulterior să realizeze măciuliile de mac ale acestuia, acesta era crescut ca flori, semințele căruia erau folosite la copturi, iar măciuliile de mac erau folosite pentru dureri de picioare și măsele. Nu recunoaște învinuirea adusă.

Astfel, din cele enunțate atât de către Capra Vera, cât și de martori nu s-a demonstrat în ședința de judecată componenta infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, adică calificativul de cultivarea, prelucrarea, păstrarea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari. Din contra, acțiunile lui Capra Vera urmau în a fi reîncadrate în prevederea art. 217 alin. (4) Cod penal, cu calificativul cultivarea plantelor care conțin droguri sau etnobotanice, păstrarea sau utilizarea a astfel de plante, săvârșite în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat instanța de apel a statuat că vinovăția lui Capra Vera în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal a fost demonstrată pe deplin prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.11.2017 prin care a fost ridicat și sigilat un pachet de culoare albă cu măciulii de mac de pe strada Eminescu, or. Căușeni (Vol. I, f.d. 66); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.11.2017 prin care a fost cercetat garajul cet. Macovei Vasile amplasat în or. Căușeni, sectorul Micro, unde s-a depistat și ridicat o sacoșă de culoare neagră în care se aflau 14 sacoșe cu dimensiuni mici, transparente în care se aflau măciulii asemănătoare cu cele de mac (f.d. 36); procesul-verbal de percheziție din 01.11.2017 la domiciliul cet. Capra Vera, conform căruia au fost ridicate o sacoșă de culoare albă din polietilenă în care erau măciulii de mac (Vol. I, f.d. 129); Raportul de constatare tehnico-științifică nr.

34/12/1-R-6636, din 14 decembrie 2017, conform căruia masele vegetale uscate, grosier-mărunțite de culoare cafenie, prezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv ai opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) constituie în total 788,1 gr. (Vol. I, fd. 43); proces verbal de percheziție din 01.11.2017, efectuată la domiciliul cet. Capra Vera, în cadrul căruia a fost depistată și ridicată o sacoșă de culoare albă din polietilenă în care erau măciulii de mac (Vol. I, f.d. 18); Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6568 din 13 decembrie 2017, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie, reprezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv ai opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefianți. Cantitatea substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) constituie 1 810 gr. (Vol. I, f.d. 139); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.11.2017 și tabelul ilustrativ, prin care de pe str. M. Eminescu, or. Căușeni a fost ridicat și sigilat un pachet de culoare alb transparent în care se observă măciulii de mac (Vol. I, f.d. 36-37); ordonanța de recunoaștere a corpului delict la cauza penală din 01.11.2017, prin care a fost recunoscut în calitate de corp delict un pachet de culoare alb transparent în care se observă măciulii de mac, ridicat prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 01.11.2017 (Vol. I, f.d. 69); Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-6637 din 14 decembrie 2017, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie, reprezintă pai de mac, care conține alcaloidul narcoactiv ai opiului morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante pai de mac (uscat) constituie 53,31 gr. (Vol. I, f.d. 74).

Instanța de apel analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile martorilor, probe care fiind analizate în ansamblu combat alegațiile inculpatei și indică la vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnată.

În continuare, instanța a apreciat critic alegațiile procurorului în partea în care s-a solicitat ca inculpata să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) din Codul penal - episodul de cultivare, păstrare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) în cantitate de 788,1 g., care în luna octombrie 2017 și de art. 217¹ alin. (4) lit. d) din Codul penal - episodul de cultivare, păstrare cu scop de înstrăinare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) în cantitate de 1810 g., care la 01.11.2017, dar și argumentele apărătorilor în care indică că fapta inculpatei întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) Cod penal, lipsind acțiunile de înstrăinare și profit, din motivele expuse infra.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 217¹ Cod penal, se exprimă în fapta prejudiciabilă care constă în acțiune. Această acțiune se înfățișează prin următoarele modalități: prin preparare trebuie de înțeles combinarea a două sau a mai multor substanțe narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora, pentru a se obține un preparat nou; prin păstrare se înțelege deținerea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora - în mod ascuns sau deschis - în sfera de stăpânire a făptuitorului (asupra sa, în locuință sau în altă încăpere, la locul de muncă, pe terenul din preajma casei, în ascunzătoare etc.), indiferent dacă posedarea se face pentru sine sau pentru altă persoană, precum și indiferent dacă făptuitorul este posesor primar (deoarece a produs, a fabricat, a extras etc. substanțele narcotice, psihotrope sau analoagele acestora) ori a procurat de la altcineva substanțele specificate.

Prin prelucrare trebuie de înțeles tratarea cu ajutorul unor agenți chimici, fizici, mecanici etc. a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora (de exemplu, rafinarea (separarea de impurități) a amestecului conținând una sau mai multe substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora; sporirea în preparat a concentrației de substanțe narcotice sau psihotrope; obținerea în baza substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora a altor substanțe care nu sunt substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora; amestecarea cu alte substanțe farmacologic active în vederea sporirii efectului asupra organismului etc.). Procedeele de prelucrare pot fi dintre cele mai variate (fierberea, opărire, defalcarea din preparat a alcaloizilor narcotici în formă pură etc.), în același timp, trebuie de accentuat că dizolvarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora în apă, fără o tratare suplimentară sub formă de opărire, rafinare, decoctie etc., astfel încât să se modifice structura chimică a substanței, nu poate fi considerată prelucrare. Așadar, se are în vedere prelucrarea prin influențarea asupra conținutului, nu a formei. Prin procurare trebuie de înțeles obținerea în posesie a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora, în urma unei tranzacții ilicite, oneroase sau gratuite (cumpărare, primire în schimbul altor bunuri, primire cu titlu de împrumut, acceptare ca dar, primire în contul unei datorii, primire ca recompensă pentru munca efectuată, obținere în gaj pentru garantarea executării unei datorii etc.).

Prin expediere trebuie de înțeles trimiterea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora către destinatar: prin poștă, bagaj, cu utilizarea transportului sau a animalelor, prin curier (atunci când acesta nu cunoaște despre conținutul mărfii pe care o însoțește, nici nu este în înțelegere cu proprietarul, ei) etc., dacă trimiterea se face în interiorul teritoriului vamal al Republicii Moldova.

Prin transportare trebuie de înțeles deplasarea dintr-un loc în altul (însă în interiorul teritoriului vamal al Republicii Moldova), asupra sa ori cu utilizarea oricăror vehicule, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora.

Obiectul juridic special al infracțiunii specificate la art. 217¹ alin. (4) Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, apărute împotriva operațiunilor ilegale cu asemenea substanțe, săvârșite în scop de înstrăinare, precum și împotriva înstrăinării ilegale a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor.

Infracțiunea specificată la art. 217¹ alin. (4) Cod penal, este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul realizării producerii, preparării, păstrării, prelucrării, procurării, expedierii, transportării, distribuirii substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, săvârșite în proporții deosebit de mari, indiferent de urmările prejudiciabile produse.

Latura subiectivă a infracțiunii examinate se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii se exprimă, în principal, în interesul material.

La caz, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată învinuirea înaintată lui Capra Vera de către organul de urmărire penală de comiterea a două infracțiuni prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, imputându-i pe primul episod cultivarea, prelucrarea, păstrarea substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) în cantitate de 788,1 g., care în luna octombrie 2017, le-a înstrăinat lui Vasile Macovei, iar pe a-l doilea episod cultivarea, prelucrarea, păstrarea cu scop de înstrăinare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) în cantitate de 1 810 g., care au fost depistate în domiciliul acesteia la 01.11.2017, în cadrul percheziției.

Or, faptul că, acțiunile lui Capra Vera de păstrare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) cu scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, au avut un caracter continuu, care au încetat în urma intervenirii organelor de drept în timpul efectuării percheziției, și nicidecum nu pot fi calificate ca două acțiuni separate de păstrare până la înstrăinarea substanțelor stupefiante lui Macovei Vasile și după aceasta până la data efectuării percheziției.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că în privința lui Capra Vera nu pot fi reținute calificativele de prelucrare și transportare a substanțelor stupefiante pai de mac, odată ce, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 26.12.2011 „Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor”, prelucrarea plantelor care conțin droguri sau etnobotanice reprezintă tratarea, cu ajutorul unor agenți chimici, fizici, mecanici etc., a plantelor care conțin astfel de substanțe (rafinarea, separarea plantelor de impurități, mărirea în plante a concentrației de droguri sau etnobotanice ori a efectului lor - prin fierberea lor cu alcool, oțet etc.), în cazul în care acțiunile de prelucrare sânt orientate spre obținerea propriu-zisă a drogurilor sau etnobotanicelor, iar transportarea de droguri, etnobotanice sau analogii acestora presupune deplasarea acestora dintr-un loc în altul, inclusiv în limitele unei și aceleiași

localități, săvârșită cu utilizarea oricărui tip de transport sau a unui obiect utilizat ca mijloc de transport, indiferent de locul păstrării substanțelor strămutate, în interiorul teritoriului vamal al Republicii Moldova.

Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că de către Capra Vera nu au fost întreprinse acțiuni de rafinare, separare a plantelor de impurități, mărirea în plante a concentrației de droguri sau etnobotanice ori a efectului lor prin fierberea lor cu alcool, oțet etc. și nici din cele ce caracterizează noțiunea de transportare.

La fel, au fost apreciate critic inclusiv și motivele invocate de apărare în partea în care s-a indicat că nu a fost demonstrat scopul de înstrăinare a drogurilor, deoarece Capra Vera nu a luat bani pentru droguri și nici nu a avut așa intenție, din care motive acțiunile acesteia urmează a fi recalificate potrivit prevederilor art. 217 alin.(4) Cod penal, or aceste argumente sunt declarative, având drept scop evitarea răspunderii penale, odată ce vinovăția lui Capra Vera în acest sens a fost demonstrată pe deplin.

La acest capitol, instanța de apel a reținut declarațiile martorului Macovei Vasile Ilie din care rezultă că măciuliile de mac le-a luat de la Capra Vera, din s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni. Cunoștea că Capra Vera vinde mac la oameni, de la narcomanii din or. Căușeni. A luat de la ea 7-8 bănci de un litru. Urma să-i achite 200 de lei pe aceste măciulii de mac, dar nu a achitat, i-a spus că pe urmă îi va achita.

Astfel, s-a conchis că Capra Vera cultiva și păstra măciuliile de mac în scop de înstrăinare, ținând cont și din cumulul circumstanțelor de fapt constatate în cadrul procesului cum ar fi numărul mare de măciulii de mac transmise lui Macovei Vasile și a celui păstrat la domiciliu, precum și că inculpata nu suferă de narcomanie.

Totodată, nu pot fi reținute alegațiile apărării precum că Capra Vera nu a luat bani pentru droguri și nici nu a avut așa intenție, deoarece declarațiile martorilor indică contrariul, iar pe de altă parte, odată ce înstrăinarea ilegală de plante care conțin droguri sau etnobotanice ori de droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă nu doar comercializarea, dar și orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatei, instanța de apel a notat că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În acest sens, a fost stabilit că infracțiunea incriminată, în conformitate cu art. 16 Cod penal, se referă la categoria infracțiunilor deosebit de grave.

La caz, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante nu a reținut în sarcina inculpatei.

Conform prevederilor art. 77 Cod penal, careva circumstanțe agravante, instanța nu a stabilit.

Cu referire la personalitatea inculpatei Capra Vera XXXXX, s-a reținut că la evidență medicului psihiatru și narcolog nu se află, se caracterizează pozitiv, este văduvă, educă un copil minor. Anterior nu a fost trasă la răspundere penală sau contravențională (Vol. I, f.d. 147-152).

Sanțiunea art. 217¹ alin. (4) Cod penal, prevede pentru persoane fizice pedeapsa cu închisoare de la 7 la 15 ani, **cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.**

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat și motivat a conchis că inculpatei Capra Vera, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, urmează a-i fi aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip închis, **cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.**

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, acuzatorul de stat afirmă că la argumentul procurorului indicat în apel cu privire la faptul că prima instanță nu a aplicat față de inculpata Vera Capra, pedeapsa complementară obligatorie, or în pct. 94 a deciziei a indicat: „Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond întemeiat și motivat a conchis că inculpatei Capra Vera pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, urmează a-i fi aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani” ceea ce în dispozitivul sentinței contestate cu apel nu se regăsește.

La fel, se invocă faptul că instanța de fond în sentință, cât și instanța de apel în decizia adoptată, fac referire la aceea că, în rezultatul cercetării judecătorești s-a constatat faptul că acțiunile lui Capra Vera de păstrare a substanțelor stupefiante pai de mac (uscat) cu scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, au avut un caracter continuu, care au încetat în urma intervenirii organelor de drept în timpul efectuării percheziției, și nicidecum nu pot fi calificate ca două acțiuni separate de păstrare până la înstrăinarea substanțelor stupefiante lui Macovei Vasile și după aceasta până la data efectuării percheziției, sunt declarative și nefondate fără careva suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Acuzarea consideră că aprecierea dată de instanțe, contravine circumstanțelor dovedite prin probele cercetate, deoarece prin aceste probe se dovedește modul în care a acționat inculpata Capra Vera, precum și se dovedește rolul și scopul inculpatei, de a se îmbogăți ilegal, prin cultivarea de plante ce conțin droguri, care le-a prelucrat și a obținut substanțe stupefiante în proporții deosebit de mari, pe care le-a păstrat la domiciliu. Din ele a înstrăinat o parte, moment în care a fost consumat primul episod. Deci, în cazul dat instanța de apel urma să delimiteze momentul consumării primei infracțiuni. În același timp, instanțele de fond urmau să constate că fiecare infracțiune (episod) are obiectul său delimitat.

Astfel, instanța de fond, cât și instanța de apel au dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei Capra Vera în comiterea infracțiunilor incriminate prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal;

- *avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera*, care fără a invoca vreun temei pentru recurs ordinar din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen a prezentului recurs, admiterea acestuia cu casarea deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea cerințelor solicitate, recurenții menționează că decizia instanței de apel a fost adusă la cunoștință recurenților la data de 13.02.2023 și că învinuirea formulată inculpatei de către partea acuzării susținută și de către instanțele de fond o consideră incorectă, deoarece în cadrul ședinței de judecată, nu și-a găsit afirmație versiunea formulată de acuzatorul de stat precum că, Capra Vera ar fi cultivat plante care conțin droguri sau etnobotanice, le-ar fi păstrat sau utilizat, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari cu scopul de a le înstrăina.

Or, în cadrul cercetării probelor privind relevanța și cocludența probelor, a declarațiilor inculpatei și a martorilor s-au demonstrat următoarele circumstanțe.

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul judecării cauzei în fond s-a constatat cert că, acțiunile lui Capra Vera incorect au fost încadrate de către acuzatorul de stat în limita prevederilor normei penale prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, cu calificativul de cultivarea, prelucrarea, păstrarea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, acestea de fapt urmând în a fi recalificate în baza art. 217 alin. (4) Cod penal, adică cultivarea plantelor care conțin droguri sau etnobotanice, prelucrarea, păstrarea sau utilizarea a astfel de plante, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Anume componența infracțiunii discutată, și-a găsit confirmare la judecarea cauzei de către instanțele de fond, reieșind din declarațiile date de însăși Capra Vera, care a confirmat instanței de judecată, că la ea în grădină din fața casei creștea mac, semințele acestuia fiind utilizate pentru copturi, iar găciuliile de mac erau folosite pentru tratament la picioare, dureri de dinți, fiind aburite cu apă pentru a fi posibilă întreprinderea procedurilor date.

5. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, recursul declarat de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav urmează a fi admis, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recursuri de titularii acestora.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că, recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

La caz, cu referire la recursul ordinar declarat de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera Colegiul penal stabilește că recurenții au declarat recurs ordinar la data de 10 martie 2023 (f.d. 63, vol. III) asupra deciziei instanței de apel din data de 13 decembrie 2022, pronunțată integral la 31 ianuarie 2023 (f.d. 182, vol. II).

În același timp, se atestă că avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia au fost prezenți în cadrul ședinței din data de 13 decembrie 2022, unde a fost pronunțat dispozitivul deciziei, precum și adusă la cunoștință părților data și ora pronunțării deciziei motivate (f.d.d 182, vol. II). Însă, din motive necunoscute instanței, apărătorii inculpatei nu s-au prezentat la pronunțarea integrală a deciziei, omițând oportunitatea înmânării copiei acesteia (f.d. 183, vol. II).

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din cele stabilite supra, Colegiul lărgit conchide că termenul de declarare a recursului în prezenta cauză penală expira la data de 03 martie 2023.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar este depășit, și din aceste considerente se impune soluționa respingerii recursului declarat, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către acuzatorul de stat, se notează că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, **dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just**, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel.

În această privință Colegiul lărgit stabilește că, instanțele de fond la operațiunea de individualizare a pedepsei penale, constată următoarele: „...conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, conform cărora pedeapsa trebuie să fie legală, personală, aplicativă și moralizatoare, egală pentru toți infractorii și inevitabilă, instanța de judecată ține cont de persoana inculpatei, de gravitatea, caracterul și urmările infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de concursul circumstanțelor agravante și celor atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acesteia, ajunge la concluzia de a-i stabili pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei într-un penitenciar pentru femei, de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.” (f.d. 109, vol. II).

„Sanțiunea art. 217¹ alin. (4) din Codul penal, prevede pentru persoane fizice pedeapsa cu închisoare de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond întemeiat și motivat a conchis că inculpatei Capra Vera pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) din Codul penal, urmează a-i fi aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita orice activitate ce ține de circulația drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.” (f.d. 201-202, vol. II).

Contrar constatărilor consemnate mai sus, prima instanță dispune condamnarea lui Capra Vera în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis (f.d. 110, vol. II), aceasta în pofida faptului că în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare cu aplicarea inclusiv și a **pedepsei complementare obligatorii**, prevăzută în mod expres de către legiuitorul autohton în sanțiunea normei de incriminare.

Eroarea discutată este preluată întocmai de către instanța ierarhic superioară, în pofida faptului că acuzatorul de stat a atenționat asupra acestei erori în apelul declarat.

În consecință, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel a admis eroarea de drept prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, iar în asemenea caz, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat de către procuror, cu casarea parțială a deciziei, în partea stabilirii pedepsei și dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și ținând cont de motivele casării deciziei

atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în corespundere cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocații Zaharia Procopie și Parpalac Aurelia în numele inculpatei Capra Vera, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Capra Vera XXXXX*.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Capra Vera XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Pronunțată integral la *10 august 2023*.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Malanciuc Ion